

INLEIDING

artOloco realiseert al jaren projecten met een maatschappelijke relevantie en tracht altijd mensen te verbinden en bewust te maken van een historische, culturele of economische context. Het gewone, alledaagse wordt weer uitzonderlijk en meer geliefd.

Met het team van artOloco zoekt artistiek leider Offerman sinds de eerste voorstelling in 2002 op locatie steeds actief naar mogelijkheden om een publiek te bereiken dat niet zo snel het theater kan vinden. Afgelopen jaren is artOloco er zich steeds bewuster van dat zij projecten realiseert met een maatschappelijke impact. Dat deze projecten zich niet meer *alleen* op specifieke locaties zullen afspelen, ligt in deze lijn van ontwikkeling.

PROJECTEN

De afgelopen jaren is de stichting vooral met twee grote projecten bezig geweest. Ten eerste *Hangplek voor Ouderen* in Leidsche Rijn (Utrecht) en Zeist en het anti-stress project op de titel *Lekker Druk*. In maart 2020 stond de voorstelling *GOUD!* klaar om gespeeld te worden in diverse zwembaden, toen het Corona-virus de boel in het water gooide.

GOUD!

Deze muziektheatervoorstelling i.s.m. Stichting Dan Tien gaat over de achterkant van de topsport-medaille. Hoe houd je je staande als de verwachtingen torenhoog zijn, juist die van jezelf? Hoe houd je je discipline als de twijfel toeslaat? Hoe ga je om met teleurstellingen in een wereld waar falen nodig is maar niet mag? Goud is immers het enige dat telt.

Topsport is leven in een snelkookpan. Resultaten zijn heel zwart-wit: je wint of verliest. Maar we lopen allemaal tegen grenzen aan, maken fouten en dealen met hoge druk. Topsport is exemplarisch voor het dagelijks leven.

De voorstelling neemt je mee naar de natuurlijke habitat van een topzwemster: het wedstrijdbad. Je ruikt het chloor, voelt de warmte en ervaart hoe de spanning stijgt, vlak voor het startschot klinkt.

Lekker Druk

Lekker Druk verzorgt theatrale trainingen om mensen en teams weerbaarder maken om de kans op een burn-out te reduceren. *Lekker Druk* - maatschappelijke thema 'stress' te verpakken in theatrale verbeelding - zijn 5 complementaire trainingstrajecten. Zoals je de Schijf van 5 hebt voor gezond eten, heeft *Lekker Druk* de Schijf van 5 voor gezond werken. Elke traject start met theater, muziek, liederen of dans. Juist door *performing arts* raakt *Lekker Druk* je in het hart raken en stelt je open om echt te leren. De trainingen zijn door de Corona geheel stil komen te liggen.

Hangplek voor Ouderen

Tot afgelopen maart liep 'Hangplek voor Ouderen,' een community art project voor en door ouderen in Zeist, onder leiding van professionele theatermakers, naar volle tevredenheid. Elke dinsdagmiddag kwamen actieve ouderen samen in het KunstenHuis om elkaar te ontmoeten. Zij bespraken informatie uit interview-sessies met ouderen buiten de spelersgroep en repeteerden nieuwe scènes 'uit het leven'.

Deze scènes werden vormgegeven in afleveringen van een zogenaamde real-life soap, waarin we de wetenswaardigheden van verschillende personages mee konden beleven. Na twee succesvolle afleveringen stond begin april de derde op het programma.

We zouden wederom in diverse zorginstellingen en wijkcentra optreden, toen Corona uitbrak in ons land. Al snel werd duidelijk dat 'Hangplek voor Ouderen' niet in de oude vorm door kon gaan; de risico's waren te groot. Maar het onderlinge contact bleef wel broodnodig en al snel vonden we een nieuwe vorm om door te kunnen gaan met de essentie van wat we doen: elkaar ontmoeten, inspireren en ons met elkaar verbinden via verhalen uit het leven van ouderen in Zeist.

Nu niet live, maar via online mogelijkheden. We wisselden uit via mails, filmpjes en beeldbel-gesprekken en dat leverde prachtig materiaal op om te delen met andere ouderen, die net als de senioren uit 'Hangplek voor Ouderen' behoefte blijven houden aan contact en interactie. Hierdoor kwamen we uit bij een nieuwe vorm, een nieuw idee om 'Hangplek voor Ouderen' toch online doorgang te laten vinden: een aantal korte ontroerende, grappige en troostrijke videomonologen met de titel 'Waar hang jij uit?'. In deze films spelen de personages uit 'Hangplek voor Ouderen' de hoofdrol en zijn de films gepresenteerd aan alle ouderen in Zeist. Nu, na 23 afleveringen die uitgezonden zijn op 2 lokale televisie-stations (Slot Zeist en De Bilt), sluiten we dit project en nemen de ouderen het over om samen elkaar te kunnen blijven ontmoeten en verder te werken. Het plan is een korte speelfilm, omdat live spelen voor een ouder publiek er voorlopig niet echt in zit.

OP KLOMPEN DOOR DE DESSA - een immersieve theaterervaring

Op 15 augustus 2020 was het 75 jaar geleden, dat de Japanners capituleerden in Nederlands-Indië. Dat moment luidde niet alleen het einde in van de Tweede Wereldoorlog, het betekende ook begin van een dekolonisatieoorlog (1945-1950). En zowel op politieke schaal als binnen de familiekring is over deze oorlog in Indonesië met inzet van bijna 200.000 Nederlandse soldaten lang gezweven. 'Oom Wim zat in Batavia' – maar wat hij daar gedaan had, wist niemand precies. Onder de noemer van politieke acties hebben vele Nederlandse soldaten gevochten in een vreemd land, in een tijd waarin zijzelf amper bekomen waren van de Tweede Wereldoorlog.

De laatste jaren is er meer en meer aandacht gekomen voor deze verhalen. Dankzij het Netwerk Oorlogsbronnen en diverse erfgoedinstellingen, zoals het Indisch Herinneringscentrum in Den Haag en Tresoar in Leeuwarden, is het mogelijk om reconstructies te maken en (digitale) bronnen te ontsluiten. In 2015 verscheen het boek *Op klompen door de dessa* van Hylke Speerstra, waarin verhalen zijn opgetekend van Friese Indiëgangers. Jongens die van de Friese klei plotseling op het platteland, de dessa, van Indonesië belandden. Deze publicatie vormde het startpunt van de multimediale ervaring van artOloco en Studio Immersief. In een tijd waarin jongeren op zoek gaan naar hun (bi-)culturele roots, de oproep aan mensen 'to educate yourself' luider is dan ooit, is er momentum voor een nieuwe vorm van presenteren op basis van 'vergeten' bronnen en verhalen.

Immersief theater - een onderdompeling in tijd en ruimte

Onze immersieve theaterervaring, die wij samen maken met Studio Immersief, is een onderdompeling in het leven van oud-Indiëganger Symons de Nooijer. Het publiek maakt zelf een reconstructie van de historische gebeurtenissen en de persoonlijke herinneringen aan de hand van verschillende bronnen. De nieuwste technieken uit de gaming-industrie worden ingezet om de rijkdom van erfgoed en bronnenonderzoek op een eigentijdse manier te ontsluiten.

Deze nieuwe en innovatieve manier van storytelling gericht op een jong publiek 16 tot 35 jaar. Immersief theater is een combinatie van locatietheater en real life gaming. Waar je bij reguliere theatervoorstelling passief op een stoel zit, is deze vorm een exploratieve wereld waarbij je als publiek actief onderdeel van het verhaal wordt. Al rondwalend ontdek je op eigen houtje in deze open-world-narrative de

verhaalwereld, kiest je eigen verhaallijn en bepaalt zelf het verloop van de voorstelling; net als in een virtuele game.

Voor dit project is een onderzoekssubsidie van het Fonds Creatieve Industrie en het Mondriaanfonds toegekend. De financieringsaanvragen zijn eind 2020 grotendeels de deur uit en de verwachting is dat we in februari 2021 van start kunnen gaan.

CONCLUSIE

2020 was voor artOloco een moeilijk jaar. Door de Corona-maatregelen vielen vele activiteiten weg. Mede door de creatieve inzet van diverse collega's zijn er activiteiten doorgezet en wordt een lange termijn visie ontwikkeld waarin wordt gekeken op welke manier projecten kunnen worden vormgegeven. Financieel is dit lastige jaar overbrugd en kunnen we uitkijken naar een beter 2021.